

prima instanță, Judecătoria Rîșcani, mun.Chișinău
judecător: I. Potînga
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău
judecători: A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru

dosarul nr. 2rc-612/2017

DECIZIE

20 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valentina Clevadî
Dumitru Mardari, Galina Stratulat

examinând, recursul declarat de lichidatorul Societății pe Acțiuni „Termocom” în procedura falimentului, Cristina Sacaliuc,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva Societății pe Acțiuni „Termocom” în procedura falimentului cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017, prin care s-a respins cererea Societății pe Acțiuni „Termocom” în procedura falimentului cu privire la scutirea/amânarea plății taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel, cu acordarea termenului pentru achitarea taxei de stat,

c o n s t a t ă:

La 16 martie 2012 SA „Centrala Electrică de Termoficare nr.2” mun.Chișinău s-a adresat cu cerere în instanța de judecată împotriva SA „Termocom” – în procedura planului cu privire la încasarea datoriei în sumă de 3 924 204, 93 lei.

Prin încheierea Judecătoriai Rîșcani, mun.Chișinău din 17 martie 2014 a fost suspendat procesul în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Centrala Electrică cu Termoficare nr.2” mun.Chișinău împotriva SA „Termocom” în procedura planului cu privire la încasarea datoriei până la reorganizarea părții în proces SA „Termocom” în procedura planului.

Prin încheierea Judecătoriai Rîșcani, mun.Chișinău din 26 noiembrie 2014 a fost reluat procesul în cauza dată.

La 18 noiembrie 2016 SA „Termoelectrica” a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând încasarea din contul SA „Termocom” – în procedura falimentului datorita în sumă de 3 924 304,84 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriai Rîșcani, mun.Chișinău din 22 decembrie 2016 a fost admisă acțiunea.

S-a încasat din contul SA „Termocom” în procedura falimentului în beneficiul SA „Termoelectrica” datoria în sumă de 3 924 304,84 lei și cheltuieli de judecată în mărime de 50 000 lei.

La 09 ianuarie 2017 lichidatorul SA „Termocom” – în procedura falimentului, Cristina Burzacovschi a declarat apel nemotivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de încetare a procesului în temeiul art.265, lit.d) CPC.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 30 martie 2017 nu a dat curs cererii de apel depusă de lichidatorul SA „Termocom” – în procedura falimentului, Cristina Burzacovschi. A fost acordat apelantului termen până la 16 mai 2017 pentru prezentarea cererii de apel motivate. Totodată s-a stabilit că în cadrul ședinței din 16 mai 2017 se va soluționa și chestiunea cu privire la amânarea/eșalonarea de la plata taxei de stat a SA „Termocom” în procedura falimentului.

La 12 aprilie 2017 lichidatorul SA „Termocom” – în procedura falimentului, Cristina Burzacovschi, a depus cerere de apel motivată, iar la 11 mai 2017 a înaintat instanței judecătorești cerere de apel suplimentară prin care a solicitat a fi pusă pe rol cererea de apel, casată hotărârea primei instanțe și încasat din contul intimatului taxa de stat după examinarea cauzei în conformitate cu prevederile art.86 alin.(2) CPC RM.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017 a fost respinsă cererea lichidatorului SA „Termocom” în procedura falimentului, Cristina Burzacovschi cu privire la scutirea/amânarea plății taxei de stat la depunerea apelului. Nu s-a dat curs cererii de apel, fiind stabilit apelantului termen până la 10 iunie 2017 pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 37 500 lei. A fost explicat SA „Termocom” în procedura falimentului că dacă nu va îndeplini în termen indicațiile instanței de apel din încheiere, apelul nu se va considera depus și va fi restituit.

Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, la 30 mai 2017, lichidatorul SA „Termocom” în procedura falimentului, Cristina Sacaliuc a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 16 mai 2017 cu soluționarea prin decizie a problemei în fond.

În motivarea cererii de recurs lichidatorul Cristina Sacaliuc a indicat că persoanele juridice în proces de insolvabilitate plătesc taxa de stat după examinarea cauzei, dar nu mai târziu de 6 luni din data adoptării de către instanța de judecată a hotărârii, însă instanța de apel nu a ținut cont că SA „Termocom” se află în procedura falimentului, parte integrantă a procesului de insolvabilitate și că taxa de stat urmează a fi încasată după examinarea cauzei.

În conformitate cu art. 426 alin. (1) și (3) CPC, recursul împotriva încheierii se depune și se examinează în modul stabilit de prezentul capitol, cu excepțiile stabilite de prezenta secțiune. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind argumentele recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen, întemeiat și urmează a fi admis cu casarea încheierii și emiterea unei noi hotărâri sub formă de încheiere de amânare a plății taxei de stat până la finalizarea examinării apelului din următoarele motive.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii. Recursul declarat de lichidatorul SA „Termocom” în procedura falimentului Cristina Sacaliuc la 30 mai 2017 este depus în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. c) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

Din materialele pricinii rezultă că, SA „Centrala Electrică de Termoficare nr.2” mun.Chișinău (SA „Termoelectrica) s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SA „Termocom” – în procedura planului cu privire la încasarea datoriei în sumă de 3 924 204, 93 lei și a cheltuielilor de judecată .

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun.Chișinău din 22 decembrie 2016 a fost admisă acțiunea. S-a încasat din contul SA „Termocom” în procedura falimentului în beneficiul SA „Termoelectrica” datoria în sumă de 3 924 304,84 lei și cheltuieli de judecată în mărime de 50 000 lei.

Lichidatorul SA „Termocom” – în procedura falimentului, Cristina Burzacovschi la 09 ianuarie 2017 a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de încetare a procesului în temeiul art.265, lit.d) CPC.

Prin încheierea din 30 martie 2017, Curtea de Apel Chișinău nu a dat curs cererii de apel depusă de lichidatorul SA „Termocom” – în procedura falimentului, Cristina Burzacovschi, fiindu-i acordat apelantului termen până la 16 mai 2017 pentru prezentarea cererii de apel motivate. A fost stabilit pentru 16 mai 2017 și soluționarea chestiunii cu privire la amânarea/eșalonarea de la plata taxei de stat a SA „Termocom” în procedura falimentului.

La 12 aprilie 2017 lichidatorul SA „Termocom” – în procedura falimentului, Cristina Burzacovschi, a depus cerere de apel motivată, iar la 11 mai 2017 a înaintat instanței judecătorești cerere de apel suplimentară prin care solicită a fi pusă pe rol cererea de apel, casată hotărârea primei instanțe și încasat din contul intimatului taxa de stat după examinarea cauzei în conformitate cu prevederile art.86 alin.(2) CPC RM.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017 a fost respinsă cererea lichidatorului SA „Termocom” în procedura falimentului, Cristina Burzacovschi cu privire la scutirea/amânarea plății taxei de stat la depunerea apelului. Nu s-a dat curs cererii de apel, fiind stabilit apelantului termen până la 10 iunie 2017 pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 37 500 lei. A fost explicat SA „Termocom” în procedura falimentului că dacă nu va îndeplini în termen indicațiile instanței de apel din încheiere, apelul nu se va considera depus și va fi restituit.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept procedural la emiterea încheierii de a nu da curs cererii de apel declarate de lichidatorul SA „Termocom” în procedura falimentului, Cristina Sacaliuc.

În conformitate cu art. 364 alin. (1) și art. 365 alin. (4) CPC, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 86 alin. (1) CPC, până la etapa dezbaterilor judiciare, judecătorul sau instanța judecătorească soluționează cererile părților privind amânarea sau eşalonarea plății taxei de stat ținând cont de situația lor materială. Dacă reclamantul nu a plătit în termen taxa de stat, instanța scoate cererea de pe rol.

Articolul 86 alin. (2) CPC și art. 6 alin. (4) Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 01 decembrie 1992 prevăd că persoanele juridice declarate în stare de insolvabilitate, la introducerea în instanța de judecată a acțiunilor de urmărire a creanțelor debitoare, de anulare a actelor juridice fictive sau frauduloase, a garanțiilor acordate, a tranzacțiilor încheiate și a actelor de transfer de proprietate, precum și la atacarea hotărârilor judecătorești adoptate pe marginea acestor litigii, plătesc taxa de stat după examinarea cauzei, dar nu mai târziu de 6 luni din data adoptării de către instanța de judecată a hotărârii.

Din sensul acestei prevederi legale rezultă că persoanele juridice declarate în stare de insolvabilitate, atât la introducerea în instanța de judecată a acțiunilor de urmărire a creanțelor debitoare, de anulare a actelor juridice fictive sau frauduloase, a garanțiilor acordate, a tranzacțiilor încheiate și a actelor de transfer de proprietate, precum și la atacarea hotărârilor judecătorești, adoptate pe marginea acestor litigii, plătesc taxa de stat după examinarea cauzei, dar nu mai târziu de 6 luni din data adoptării hotărârii.

Pe cale de consecință se deduce că dacă persoana juridică în stare de insolvabilitate va pierde procesul, instanța care a examinat cauza va dispune încasarea taxei de stat peste 6 luni de la pronunțarea hotărârii, printr-o hotărâre suplimentară, în baza art. 250, alin.(1) lit. c) Codul de procedură civilă. Dacă prin hotărâre judecătorească, pretențiile persoanei juridice în stare de insolvabilitate au fost admise, taxa de stat se încasează din oficiu de la partea adversă, întrucât acesta a pierdut procesul.

Astfel, actele cauzei atestă incontestabil că în privința SA „Termocom” a fost intentată procedura falimentului cu valorificarea și lichidarea masei debitoare, fapt stabilit prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2014.

Or, Legea insolvabilității prevede expres că procedura falimentului în sine reprezintă o procedură de insolvabilitate.

Iar în condițiile în care SA „Termocom” se află în procedura falimentului, ultima beneficiază de privilegiul instituit de legiuitor de achitare a taxei de stat după examinarea cauzei.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedura civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Curtea de Apel Chișinău neîntemeiat a respins cererea lichidatorului SA „Termocom” în procedura falimentului, Cristina Burzacovschi de amânare a taxei de stat și nu a dat curs cererii de apel cu acordarea unui termen pentru achitarea taxei de stat, în condițiile în care legiuitorul a condiționat achitarea taxei de stat de către persoane juridice în proces de insolvabilitate după examinarea cauzei în termen de cel mult 6 luni de la data adoptării hotărârii.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, de a casa încheierea din 16 mai 2017 și de a soluționa problema în fond prin emiterea unei noi hotărâri sub formă de încheiere de amânare a plății taxei de stat până la finalizarea examinării apelului.

În conformitate cu art. 427 lit. c) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de lichidatorul Societății pe Acțiuni „Termocom” în procedura falimentului, Cristina Sacaliuc.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva Societății pe Acțiuni „Termocom” în procedura falimentului cu privire la încasarea datoriei, și se emite o nouă hotărâre sub formă de încheiere prin care:

Se amână plata taxei de stat de către Societatea pe Acțiuni „Termocom” în procedura falimentului la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun.Chișinău din 22 decembrie 2016 până la finalizarea examinării apelului.

Cauza se remite Curții de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de apel în fond.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Valentina Clevadi

judecători

Dumitru Mardari

Galina Stratulat